

Een ECMO-behandeling na een hartstilstand

Informatiebrochure patiënten

A healthcare professional, likely a nurse or technician, is seen from the back, wearing a bright yellow high-visibility vest over a blue long-sleeved shirt. Her long brown hair is tied in a ponytail. She is standing in a clinical setting, possibly an ECMO (Extracorporeal Membrane Oxygenation) treatment room. In the background, other staff members are visible, including one in a red vest and another in a white lab coat. Medical equipment, including monitors and tubing, is present. The room has a clean, professional appearance with overhead lighting and medical infrastructure.

Teamleader

Beste heer/mevrouw,

Uw partner of familielid werd zonet opgenomen en behandeld op de dienst spoedgevallen naar aanleiding van een hartstilstand. Dit is voor al de betrokkenen, vooral voor de partner en zijn of haar naasten, een ingrijpende gebeurtenis. In deze folder leest u meer over wat een hartstilstand is en wat de specifieke reanimatiezorg en nazorg inhouden.

Het UZA staat als universitair, tertiair centrum in voor hoogwaardige en kwaliteitsvolle zorg voor patiënten na een hartstilstand. Het UZA streeft naar gecoördineerde zorg van deze patiënten doorheen het ziekenhuis met vroegtijdig opsporen van de oorzaak van het hartstilstand (vaak hartinfarct, maar ook andere oorzaken zijn mogelijk), het behandelen van vernauwingen in de kransslagaders, implementeren van nieuwe geavanceerde technologieën (zoals het plaatsen van hart-longmachine ter ondersteuning van de hart en/of longfunctie) en doorgedreven nazorg op de dienst intensieve zorg.

Dit houdt o.a. in dat er steeds capaciteit wordt gecreëerd voor het opvangen en behandelen van deze patiëntenpopulatie. Het UZA vervult hiermee eveneens een belangrijke regionale netwerkfunctie.

1. Wat is een hartstilstand?

Jaarlijks overlijden in ons land 10.000 mensen aan een plotse hartstilstand. De oorzaak van deze hartstilstand is meestal te wijten aan hart- en vaatziekten, maar ook andere oorzaken zijn mogelijk (o.a. hersenbloeding, klonter in de longen, onderkoeling, intoxicatie, trauma).

Door een hartstilstand stopt de bloedsomloop, waardoor hersenbeschadiging kan optreden. Deze beschadiging ontstaat al binnen een paar minuten nadat de bloedsomloop is gestopt. Er wordt dan geen zuurstof meer naar de hersenen (en andere organen) getransporteerd. Hierdoor sterven lichaamcellen af en kunnen organen onherstelbaar beschadigd worden.

Het is niet te voorspellen in welke mate er beschadiging optreedt, wel is geweten dat die schade al na enkele minuten kan optreden. Het is daarom belangrijk dat er zo snel mogelijk een normaal hartritme wordt bekomen. Reanimatie is gericht op het herstellen van dit hartritme.

2. Behandeling van een hartstilstand

De behandeling van een hartstilstand is gericht op het herstellen van een normaal hartritme, waarmee de bloedsomloop terug op gang komt en zuurstofrijk bloed naar de hersenen en andere organen getransporteerd wordt. Met hartmassage en elektrische schokken brengen we het hartritme terug op gang. We weten uit onderzoek dat dit een gemiddelde overleving van 10% oplevert, afhankelijk van verschillende factoren.

Wanneer de hartfunctie niet snel herstelt, neemt de kans op overleving sterk af. Bij deze patiënten kan in het UZA een hartlongmachine worden geplaatst om de functie van het stilstaande hart over te nemen en de bloedsomloop en zo ook de zuurstoftoevoer te herstellen. Dit wordt **extracorporele cardiopulmonale reanimatie (eCPR)** genoemd.

3. Wat is extracorporele cardiopulmonale reanimatie (eCPR)?

eCPR is een aanvulling op de klassieke reanimatie, waarbij de bloedsomloop en zuurstoftoevoer naar de hersenen en andere organen wordt gegarandeerd door een machine (ECMO, zie verder in deze brochure). Hierdoor is er meer tijd om de oorzaak van de hartstilstand op te zoeken en te behandelen, maar ook om het hart de mogelijkheid te geven te herstellen of om te overbruggen naar andere behandelingen (zoals transplantatie of assist device).

eCPR vergroot de kans tot overleving, maar garandeert dit niet. Het eCPR-team is 24/7 beschikbaar en bestaat uit o.a. gespecialiseerde urgentieartsen, hartchirurgen, intensivisten, perfusionisten, cardiologen, radiologen, verpleegkundigen.

4. Wat is ECMO?

ECMO staat voor **Extra Corporele Membraan Oxygenatie** en is de officiële benaming voor het behandelen met een hartlongmachine.

Tijdens het plaatsen van een ECMO-systeem worden twee grote canules via de bloedvaten in de lies ingebracht. Eenmaal de canules geplaatst zijn, wordt de hartlongmachine eraan vastgekoppeld en kan de behandeling starten. De machine bestaat uit een pompsysteem en een kunstlong. Bloed wordt uit de patiënt geleid en door een kunstlong gepompt waar zuurstof toegediend wordt en koolstofdioxide afgevoerd wordt. Vervolgens wordt het bloed teruggegeven aan de patiënt waardoor het lichaam van zuurstof wordt voorzien.

5. Na het plaatsen van de ECMO op spoedgevallen

Na het plaatsen van het ECMO-systeem (waarmee de bloedsomloop en zuurstoftoevoer naar de hersenen wordt gegarandeerd) ondergaat uw naaste verschillende onderzoeken om de oorzaak van de hartstilstand en de complicaties van de reanimatie op te sporen en zo nodig te behandelen. Dit gebeurt door het maken van een hartfilmpje, een hartkatheterisatie of het uitvoeren van een CT-scan. Afhankelijk van de oorzaak kunnen extra ingrepen of behandelingen worden uitgevoerd.

Gedurende de onderzoeken en de behandeling wordt uw naaste in een kunstmatige coma gehouden.

6. Verdere zorgtraject

Na het plaatsen van het ECMO-systeem op spoedgevallen en de aanvullende onderzoeken en behandelingen, wordt de patiënt overgebracht naar de dienst intensieve zorg.

Een behandeling met een ECMO-systeem kan enkele dagen tot enkele weken duren. Dit is afhankelijk van een aantal factoren. De artsen zullen de kans op genezing met u bespreken.

7. Overlevingskansen na hartstilstand

Hoewel deze nieuwe manier van reanimeren veelbelovend lijkt, blijft de overlevingskans na reanimatie beperkt. Hoe sneller de eCPR-techniek wordt toegepast, hoe meer kans uw naaste heeft op overleving.

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u deze altijd stellen aan de arts of verpleegkundige die voor uw naaste zorgt.

8. Gegevens verzamelen om de zorgkwaliteit te verbeteren

Om het beleid en de kwaliteit van zorg binnen het ziekenhuis te kunnen evalueren, verwerken we een aantal gegevens:

- Identificatiegegevens
- Persoonlijke kenmerken (leeftijd, geslacht, burgerlijke staat, ...)
- Gegevens over de gezondheid van uw naaste (waaronder medische gegevens)
- Gegevens met betrekking tot de geleverde zorg

Waarom verzamelen we deze gegevens?

Veel gegevens zijn al aanwezig in het patiëntendossier door de zorg die uw naaste in het ziekenhuis heeft gekregen. Die gegevens worden daarna gebruikt voor statistische doeleinden, om de kwaliteit van zorg en het beleid van het centrum te evalueren en indien nodig bij te sturen.

Worden de gegevens van mijn partner of familielid met anderen gedeeld?

Deze gegevens worden in het kader van kwaliteitsverbetering met de B-CAR/ELSO gedeeld.

Indien er persoonsgegevens worden gedeeld met anderen, gebeurt dit in de regel op 'gepseudonimiseerde wijze', wat betekent dat de directe identificatiegegevens (zoals de naam) niet mee worden vermeld, maar worden vervangen door een identificatiecode. Hierdoor kan diegene die de gegevens ontvangt, deze niet aan uw partner of familielid linken.

Indien u niet wenst dat deze gegevens verzameld worden met het oog op kwaliteitsverbetering, kan u dit melden aan één van onze zorgverleners.

Hoe lang worden deze gegevens bewaard?

Deze gegevens worden bewaard gedurende de periode die nodig is om de doeleinden van de patiëntenregistratie te bereiken. Meer informatie hierover kan u terugvinden op www.uza.be/privacy.

Contact

Dienst spoedgevallen	route 103	038 21 46 07 (onthaal)
Dienst patiëntenbegeleiding	route 73	038 21 37 00 (secretariaat)
Dienst intensieve zorg	route 160	038 21 36 35

Bezoeken intensieve zorg

	Middagbezoek	Avondbezoek
INZO 1	14:00 tot 14:30 uur	19:00 tot 19:30 uur
INZO 2	13:45 tot 14:15 uur	19:30 tot 20:00 uur
INZO 3	14:30 tot 15:00 uur	19:30 tot 20:00 uur
INZO 4*	Tussen 10 en 14 uur	Tussen 17 en 20 uur
INZO 5	14:15 tot 14:45 uur	19:30 tot 20:00 uur

* INZO 4 werkt met flexibele bezoeken tussen 10 en 14 uur en 17 en 20 uur. Lees meer op www.uza.be/bezoeken voor de recentste informatie. Bij kinderen zijn ouders altijd welkom.

Deze brochure bevat algemene informatie en is bedoeld als aanvulling op het gesprek met uw zorgverlener.

UZA / Wilrijkstraat 10 / 2650 Edegem
Tel +32 3 821 30 00 / www.uza.be
Volg ons op facebook en twitter

Het UZA draagt het JCI-label voor veilige en kwaliteitsvolle zorg.

